

Besparelsesforslag - Børne- og Skoleudvalget - Budget 2019-2022 pr. 25. juni 2018

Beløb i 1.000 kr. i 2018-pl		2019	2020	2021	2022	Umiddelbar implemen- tering	Evt. bemærkninger
Børne- og Skoleudvalget	Årlig spareramme: 10.872.000 kr.	-10.888	-10.888	-10.888	-10.888		
11 Dagpasning	Årlig spareramme: 1.624.000 kr.	-1.625	-1.625	-1.625	-1.625		
BSU-11-01	PAU - niveautilpasning	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	X	Forslaget nedjusterer budgettet på området til det aktuelle aktivitetsniveau
BSU-11-02	Reduktion af pulje til små børnehuse	-325	-325	-325	-325	X	Forslaget nedjusterer budgettet på området til det aktuelle aktivitetsniveau
BSU-11-03	Tosprogede børn (30 timers tilbud) - reduktion af pulje	-300	-300	-300	-300	X	Forslaget nedjusterer budgettet på området til det aktuelle aktivitetsniveau
12 Børn og Familie	Årlig spareramme: 5.485.000 kr.	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500		
BSU-12-01	Hjemtagelse af familieplejeopgaver	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000		I forslaget indgår en delvis udligning af faldet i niveautilpasning fra B2018
BSU-12-02	Reduktion i inklusionsvejledning til skolerne	-490	-490	-490	-490		
BSU-12-03	Bortfald af PREP kurser	-285	-285	-285	-285		I forslaget indgår en delvis udligning af faldet i niveautilpasning fra B2018
BSU-12-04	Reduktion i Familierådgivning og Åben Anonym Rådgivning	-500	-500	-500	-500		
BSU-12-05	Reduktion i Forældregrupper i dagtilbud	-420	-420	-420	-420		I forslaget indgår en delvis udligning af faldet i niveautilpasning fra B2018
BSU-12-06	Nedlæggelse af dagbehandlingstilbud (DASK)	-700	-700	-700	-700		I forslaget indgår en delvis udligning af faldet i niveautilpasning fra B2018
BSU-12-07	Administrative omlægninger (centerramme)	-235	-235	-235	-235		
BSU-12-08	Reduktion af brugen af metoden inddragende netværksmøder i Myndighed	-450	-450	-450	-450		
BSU-12-09	Reducere serviceniveauet - familiebehandlingen i Familiehuset	-360	-360	-360	-360		I forslaget indgår en delvis udligning af faldet i niveautilpasning fra B2018
BSU-12-10	Reduktion af pædagogisk støtte i Børne-Familiehuset	-360	-360	-360	-360		I forslaget indgår en delvis udligning af faldet i niveautilpasning fra B2018

Besparelsesforslag - Børne- og Skoleudvalget - Budget 2019-2022 pr. 25. juni 2018

Beløb i 1.000 kr. i 2018-pl		2019	2020	2021	2022	Umiddelbar implemen- tering	Evt. bemærkninger
BSU-12-11	Reduktion af aktiviteter i Ungehuset	-150	-150	-150	-150		
BSU-12-12	Reduktion i antallet af forældrekompetence/børnepsykologiske undersøgelser	-550	-550	-550	-550		I forslaget indgår en delvis udligning af faldet i niveautilpasning fra B2018
13 Undervisning	Årlig spareramme: 3.763.000 kr.	-3.763	-3.763	-3.763	-3.763		
BSU-13-01	Nedjustering af projekter mv.	-884	-102	-102	-102		
BSU-13-02	Udsat implementering af madskoler	-1.444	-1.950	-1.950	-1.950		
BSU-13-03	Fald i antallet af udstedte skolebuskort	-300	-300	-300	-300	X	Forslaget nedjusterer budgettet på området til det aktuelle aktivitetsniveau
BSU-13-04	Hæve klassekvotient i modtageklasser	-385	-661	-661	-661		
BSU-13-05	Reduktion i beløbet til materialer mv. til tosprogede	-250	-250	-250	-250		
BSU-13-06	Nedprioritering - samling af ungdomsskoledelens aktiviteter	-500	-500	-500	-500		

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	11 Dagpasning
Center:	Center for Børn og Familie

Emne:	PAU - niveautilpasning			
Forslag nr.	BSU-11-01	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>		2.053	2.053	2.053
Mindre udgift		-1.000	-1.000	-1.000
Afledt merudgift		0	0	0
Nettobesparelse		-1.000	-1.000	-1.000
- heraf besparelser på løn		-1.000	-1.000	-1.000
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
Pædagogisk Assistent Uddannelsen (PAU) har nu kun optag med 2,5 års mellemrum, det betyder at den gennemsnitlige udgift pr. år beregnes til 1,0 mio. kr. - Der er p.t. et årligt budget på 2,0 mio. kr.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
Der vil ikke være ændring ift. det nuværende besluttede niveau				
Konsekvenser for delmål:				
Andre bemærkninger til forslaget:				
Forslaget nedjusterer budgettet på området til det aktuelle aktivitetsniveau				

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	11 Dagpasning
Center:	Center for Børn og Familie

Emne:	Reduktion af pulje til små børnehuse				
Forslag nr.	BSU-11-02	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		811	811	405	405
Mindre udgift		-325	-325	-325	-325
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-325	-325	-325	-325
- heraf besparelser på løn		-325	-325	-325	-325
Afledt merudgift, anlæg					
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget:					
<p>Puljen er oprettet for at sikre børnehuse i Tejn og Svaneke mulighed holde åbent i den fulde åbningstid på 51,75 time på trods af der ikke var børn nok indskrevet til at gøre husene økonomisk bæredygtige.</p> <p>Svaneke børnehus har imidlertid haft så stor tilgang af børn at den nu er bæredygtig i sig selv, således er det kun børnehuset i Tejn der har brug for at blive understøttet på nuværende tidspunkt.</p> <p>Puljen reduceres planmæssigt med budget 2021, dette med udgangspunkt i at der bygges nyt børnehus på Nordlandet og Tejn derfor ikke længere vil have behov for en økonomisk håndsrækning.</p>					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:					
<p>Såfremt børnetallet igen falder i Svaneke eller byggeriet på Nordbornholm udskydes vil der være brug for puljen for at opretholde nuværende serviceniveau. Konsekvenser af den nye dagtilbudslov er endnu ukendte, men kan medføre fald i børnetal i mindre børnehuse udenfor Rønne, grundet forældrenes frie valg til dagtilbudsplads.</p>					
Konsekvenser for delmål:					
Andre bemærkninger til forslaget:					
Forslaget nedjusterer budgettet på området til det aktuelle aktivitetsniveau					

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	11 Dagpasning
Center:	Center for Børn og Familie

Emne:	Tosprogede børn (30 timers tilbud) – reduktion af pulje				
Forslag nr.	BSU-11-03	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		433	433	433	433
Mindre udgift		-300	-300	-300	-300
Afledt merudgift		0	0	0	0
Nettobesparelse		-300	-300	-300	-300
- heraf besparelser på løn		0	0	0	0
Afledt merudgift, anlæg					
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget: Kommunen er jf. lovgivning forpligtet til at igangsætte et sprogtilbud til børn der bliver passet hjemme men som skal tilegne sig det danske sprog. Dette gøres ved et 30 timers tilbud i daginstitution, tilbuddet bruges dog ikke særlig ofte i BRK og det vurderes derfor at puljen kan reduceres.					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser: Såfremt behovet fortsat er på det nuværende niveau skønnes det ikke at der vil være servicemæssige konsekvenser.					
Konsekvenser for delmål:					
Andre bemærkninger til forslaget:					
Forslaget nedjusterer budgettet på området til det aktuelle aktivitetsniveau					

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	12 Børn og Familie
Center:	Center for Børn og Familie

Emne:	Hjemtagelse af familieplejeopgaver				
Forslag nr.	BSU-12-01	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		3.986	3.986	3.986	3.986
Mindre udgift		-1.000	-1.500	-1.500	-1.500
Delvis udligning af fald i niveautilpasning fra B2018			500	500	500
Nettobesparelse		-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
- heraf besparelser på løn					
Afledt merudgift, anlæg					

Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

Kort beskrivelse af forslaget:

Til budget 2016 blev en besparelse i form af hjemtagning af familieplejeområdet foreslået. Besparelsen blev ikke vedtaget, derimod blev der udarbejdet og indarbejdet en partnerskabsaftale, der detaljeret anviser arbejdsgange for plejefamilien, sagsbehandleren og plejefamilien. Det er alene de generelt godkendte plejefamilier, der serviceres af Familieplejen Bornholm. De konkret godkendte- og netværksplejefamilier godkendes og serviceres af Børn og Familie. Fra 2016 er "Sverigesmodellen på Bornholm" implementeret i både myndighedsteamet og udførerteams, ligesom der med budget 2017 er kommet et øget fokus på det forebyggende socialfaglige arbejde gennem implementering af Det Gule Team. Disse tiltag har, sammen med kontinuerlig kompetenceudvikling hos sagsbehandlerne, betydet, at sagsbehandlerne er kommet tættere på deres sager, har hyppigere opfølgninger og dermed et forbedret samarbejde med både barnet, plejefamilie og biologisk familie. Tilsynet med plejefamilier og anbragte børn påhviler henholdsvis Socialtilsynet på Frederiksberg og den kommunale sagsbehandler.

Samlet set er Familieplejen Bornholms opgaver reduceret til alene at omfatte match, rådgivning og vejledning af plejefamilien i.f.t. plejeforholdet samt assistance til plejefamilierne vedr. statusopfølgning.

Forslaget indebærer en hjemtagning af familieplejeydelser fra Familieplejen Bornholm til kommunen. Forslaget betyder etablering af en kommunal enhed, der får til opgave at udføre de opgaver, der for nuværende ydes af Familieplejen Bornholm. Enheden vil organisatorisk blive adskilt fra Myndighed og der vil blive ansat anbringelseskonsulenter til at varetage opgaven. Indregnet i besparelsesforslaget er ressourcer til økonomistyring, personaleadministrative, bogføringsmæssige samt andre relevante opgaver i alt 1,0 stilling til ØP.

Forslaget har ikke konsekvenser for de anbragte børn.

Delvis udligning af indlagt niveautilpasning

Besparelsen ved at hjemtage familieplejeopgaver har en stigende profil fra 2019 til 2020.

I forbindelse med budgetvedtagelsen for 2018 blev der indlagt en niveautilpasning på bevilling 12 Børn og Familie, i lyset af de stigende udgifter, der har været på dette område. Den øgede bevilling i 2018 bliver gradvist reduceret de

følgende år.

Indlagt niveautilpasning med gradvis reduktion

Politiske prioriteringer	Beløb i 1.000 kr. 2018-pl			
Beskrivelse	2018	2019	2020	2021
Niveautilpasning på børne- og ungeområdet	14.588	13.069	11.144	8.105

Som en del af spareforslaget indgår at stigningen i besparelsen fra 2019 til 2020 på 0,5 mio. kr. anvendes til at udligne faldet i niveautilpasningen.

Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:

Plejefamilierne vil muligvis antage, at denne besparelse bliver en forringelse af den service, de har med den nuværende ordning. Forslaget indebærer, at kommunen leverer de ydelser, der er beskrevet i partnerskabsaftalen ved en hjemtagelse af opgaven.

Alternativt ville der skulle findes besparelsesforslag inden for centrets udførerområde, hvilket vil belaste strategien om forebyggende indsatser til forebyggelse af flere anbringelser og øgede ventetider for børn/unge og familier.

En hjemtagelse af familieplejeområdet vil betyde et øget samarbejde mellem familieplejekonsulenter, sagsbehandlere og udførerteams, da de alle er ansat i samme center, men i forskellige organisatoriske enheder.

Konsekvenser for delmål:

[Hvilke af udvalgenes mål relaterer forslaget sig til og hvilke konsekvenser har det]

Andre bemærkninger til forslaget:

Nuværende aftale har 6 mdr. opsigelse, hvorfor besparelsen først kan have effekt fra 1. maj 2019.

Det skal bemærkes, at den eksterne konsulentundersøgelse, der blev gennemført i 2015 pegede på et betydeligt provenu ved at hjemtage opgaven.

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	12 Børn og Familie
Center:	Center for Børn og Familie

Emne:	Reduktion i inklusionsvejledning til skolerne			
Forslag nr.	BSU-12-02	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>				
Mindre udgift		-490	-490	-490
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-490	-490	-490
- heraf besparelser på løn		-470	-470	-470
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
Reducering i antallet af inklusionskonsulenter fra 2 til 1.				
Inklusionskonsulenterne i PPR arbejder med at understøtte inklusionen på den enkelte skole. Skolernes og dermed lærernes adgang til råd og vejledning i forhold til børn i udsatte positioner vil blive væsentligt reduceret.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
Hvis sparreforslaget om at reducere de to PPR-konsulent stillinger til en, gennemføres – vil det få flg. konsekvenser:				
Betjening af skolerne vil blive stærkt forringet hvilket vil have stor betydning for den forebyggende indsats ift. de sårbare børn:				
Det vil forringe mulighederne for				
<ul style="list-style-type: none"> - at vejlede og supervisere lærere ift. deres undervisning og elever - at vejlede personale og ledelse ift. de særlige udsatte børn - at arbejde med trivsel ift. enkeltelever (samtaleforløb, vredeshåndtering, narrative forløb m.m.) - at arbejde med trivsel ift. klasselæringsmiljøet (klassekonferencer m.m.) - at deltage i LP-arbejdet (en analysemetode som er besluttet i BRK, hvor man styrker indsatser i læringsmiljøet ift. enkelt elever, elevgrupper, undervisning) 				
Kvaliteten i arbejdet vil desuden falde, da muligheden for at sparre med en kollega inden for samme felt ikke vil være til stede. Sparring er ofte nødvendigt for at kunne finde kvalificerede interventioner i de til tider svære problematikker som jobbet omhandler.				
Konsekvenser for delmål:				
Da der endnu ikke er nye politiske mål, vil dette referere til målene for 2014-2018.				
Følgende mål vil blive påvirket negativt af denne besparelse:				
<ul style="list-style-type: none"> - En folkeskole for alle – med især følgende delmål. 				

- En mangfoldig, inkluderende skole
- Den enkelte medarbejder og de enkelte team arbejder ud fra et inkluderende perspektiv
- Andelen af ekskluderede til specialtilbud er dalende i forhold til året før
- PPR understøtter inklusionsopgaven i almenområdet
- Elevernes trivsel skal øges
- Alle elever trives, så de lærer så meget de kan i forhold til deres potentiale og føler sig som en del af læringsfællesskabet

Andre bemærkninger til forslaget:

Forslaget har betydning for det ressource-team som blev besluttet oprette i skoleverden med budget 2018. Et team bestående af udgående medarbejdere fra Heldagsskolen, almenskoler og PPR. PPR vil så indgå i dette team med en halv stilling mindre.

Da en af de nuværende konsulenter går på efterløn, vil forslaget kunne gælde fra 1. januar 2019.

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	12 Børn og Familie
Center:	Center for Børn og Familie

Emne: Bortfald af PREP kurser					
Forslag nr.	BSU-12-03	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		314	314	314	314
Mindre udgift		-285	-314	-314	-314
Delvis udligning af fald i niveautilpasning fra B2018			29	29	29
Nettobesparelse		-285	-285	-285	-285
- heraf besparelser på løn					
Afledt merudgift, anlæg					

Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

Kort beskrivelse af forslaget:

Nedlæggelse af PREP kurserne og parrådgivningen.

Parrådgivning er ikke et tilbud, som kommunerne er forpligtigede til at levere. Der er således tale om en kan-opgave.

Til budget 2016 besluttede kommunalbestyrelsen at afsætte 300.000 kr. om året til parrådgivning for familier med hjemmeboende børn under 18 år.

Dette gjorde man bl.a. med inspiration fra en lang række andre kommuner. En af disse er Ringkøbing-Skjern, hvor man iværksatte parrådgivning i 2010. Her er antallet af skilsmisser faldet med 17 pct. i perioden 2010-2014.

Delvis udligning af indlagt niveautilpasning

Besparelsen ved at hjemtage familieplejeopgaver har en stigende profil fra 2019 til 2020.

I forbindelse med budgetvedtagelsen for 2018 blev der indlagt en niveautilpasning på bevilling 12 Børn og Familie, i lyset af de stigende udgifter, der har været på dette område. Den øgede bevilling i 2018 bliver gradvist reduceret de følgende år.

Indlagt niveautilpasning med gradvis reduktion

Politiske prioriteringer	Beløb i 1.000 kr. 2018-pl			
	2018	2019	2020	2021
Beskrivelse				
Niveautilpasning på børne- og ungeområdet	14.588	13.069	11.144	8.105

Som en del af spareforslaget indgår at stigningen i besparelsen fra 2019 til 2020 på 29.000 kr. anvendes til at udligne faldet i niveautilpasningen.

Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:

Det har været for børnenes skyld/familiernes trivsel, man satte dette tilbud i værk. - der er dog også en mulig kommunaløkonomisk gevinst ved siden af i form af evt. færre skilsmisser (dette har man ganske vist ikke dokumenteret).

Parrådgivning er et ikke visiteret forløb, så det er muligt at tilmelde sig et forløb uden om sagsbehandler og målgruppevurdering. Det er således også helt frivilligt om man vil deltage.

Det er vores vurdering, at der er mange ressourcestærke par, der benytter sig af tilbuddet. Det er således et mere generelt forebyggende tiltag, end det er et tiltag målrettet socialt udsatte familier.

Kurserne er bestemt skilsmisseforebyggende og tjener et godt formål, men de rammer i deres nuværende form en bredere målgruppe end den, der normalt får hjælp fra Center for Børn og Familie.

Om tilbuddet skal bevares bør således opvejes i forhold til, hvilke andre tilbud man kan blive tvunget til at spare bort, og som går mere direkte ud over en mere udsat målgruppe.

Konsekvenser for delmål:

Da vi endnu ikke kender de politiske mål for 2019, er dette skrevet op i forhold til målene for 2014-2018.

Forslaget har en direkte negativ indvirkning på det politiske mål: "Forebyggelse i Førskolealderen", hvor der bl.a. fremhæves "Flere børn og familiers vanskeligheder afhjælpes så tidligt som muligt i alment systemet"

Indirekte kan forslaget også have negativ indvirkning på de politiske mål omkring den nye Bornholmske folkeskole, hvor det bl.a. skrives "Alle elever trives, så de lærer så meget de kan i forhold til deres potentiale" og "Alle elever skal blive så dygtige til læsning og matematik som de kan".

Andre bemærkninger til forslaget:

Skilsmisser koster bl.a. kommunen direkte penge i forhold til øgede børnepenge og huslejebidrag. Men de anslåede indirekte omkostninger for kommunen er endnu større, da skilsmissebørn har større risiko for bl.a. indlæringsvanskeligheder, nedsat selvværd og for at havne i misbrug, kriminalitet og lign.

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	12 Børn og Familie
Center:	Center for Børn og Familie

Emne:	Reduktion i Familierådgivning og Åben Anonym Rådgivning			
Forslag nr.	BSU-12-04	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>				
Mindre udgift		-500	-500	-500
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-500	-500	-500
- heraf besparelser på løn		-480	-480	-480
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				

Kort beskrivelse af forslaget:

Vedr. Åben Anonym Rådgivning

Åben Anonym Rådgivning er normeret til 18½ time pr. uge og blev pr. den 1. januar 2018 organisatorisk forankret i Det gule team, da det gav god mening at flytte Åben Anonym Rådgivning fra den tidligere organisering i Børn og Familiehuset som primært varetager foranstaltningssopgaver jf. § 52.3.3 over til DGT som kun varetager opgaver jf. § 11. Åben Anonym Rådgivning har eksisteret siden slutningen af 90'erne og har gennem årene udviklet sig i takt med de behov for råd og vejledning, der har været hos bornholmske børn, unge og forældre.

I 2017 har der været afholdt 392 samtaler, eftersom det er anonym rådgivning registreres ikke på cpr., hvorfor det ikke kan siges præcist hvor mange personer dette tal dækker over.

Man kan få op til fem samtaler i Åben Anonym Rådgivning.

De primære henvendelsesårsager i 2017 var:

Bekymrende/uforståelig adfærd hos barn

Traumatisk hændelse/sorgproblematikker

Parproblematik

Samværsproblematik

Ca. en tredjedel af forløbene/henvendelserne afsluttes med at problemet løses i regi af Åben Anonym Rådgivning, den sidste to tredjedel bygges der bro til andre offentlige instanser (skole, sundhedsvæsen, familierådgivning jf. § 11.3)

Både myndighedssagsbehandlere og familierådgiverne i skoler og dagtilbud benytter i høj grad henvisningsmuligheden til Åben Anonym Rådgivning

Kommunen skal jf. SEL § 11.2 tilbyde anonym og gratis rådgivning til familier og børn, hvorfor rådgivningen ikke kan reduceres helt væk, men der er ikke en lovgivningsmæssig nedre grænse for hvor mange timer en kommunes Åben Anonym Rådgivning skal have. Nogle kommuner opererer med to timers ÅAR om ugen

Konsekvenser:

Såfremt ÅAR nedjusteres væsentligt vil der opstå lang ventetid på samtaler og det vil ikke være muligt at fortsætte med

et niveau på fem samtaler

Vedr. Familierådgivning jf. 11.3

DGT har en normering på 18½ time til § 11.3 forløb som er henvist fra myndighed.

Der har i 2017 været ca. 25 § 11.3 forløb, forløbene varierer i længde og intensitet, men der arbejdes med en ramme på 8 samtaler. Familierådgivning jf. § 11.3 kan betragtes som en mere intervenerende rådgivning end Åben Anonym Rådgivning, dog er rådgivningen målrettet børn og familier med specifikke problemstillinger der vurderes at kunne løses i et rådgivningsforløb på ca. 8 samtaler. Familier med multikomplekse problemstillinger er ikke i målgruppe for § 11.3. I § 11.3 tilbydes individuelle samtaler til børn, unge og forældre, familiesamtaler og gruppetilbud.

Konsekvenser

Besparselsen vedr. familierådgivning jf. § 11.3 vil betyde at myndighedssagsbehandlerne ikke længere har mulighed for at henvise børn og familier til 11.3 forløb i det gule team.

Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:

Vedr. Åben Anonym Rådgivning

Børn, unge og forældre som har brug for korterevarende rådgivningsforløb vil ikke længere kunne modtage dette hurtigt og heller ikke i det tidligere omfang af max fem samtaler som vurderes at være adækvat i forhold til rådgivning af tidlig forebyggende karakter. Omfanget af rådgivningen vil dermed ikke i tilstrækkeligt omfang kunne bidrage til nødvendig problemløsning. Disse familier vil med stor sandsynlighed ikke kunne få rådgivning i andet regi, da de problemstillinger der tages vare på i ÅAR har en relativ lav kompleksitet som ikke vil åbne op for råd og vejledning i myndighedsafdelingen. Konsekvensen kan dermed være at disse familiers problematikker vokser sig større og mere komplekse, at børnene kommer i mistrivsel og at der dermed vil være brug for tungere foranstaltninger for at afhjælpe problematikkerne.

Vedr. Familierådgivning jf. § 11.3

Børn, unge og forældre som har brug for et rådgivningsforløb eller vil profitere af at indgå i et gruppetilbud vil ikke længere kunne blive henvist til disse tilbud. Disse familier vil med stor sandsynlighed ikke kunne få rådgivning i andet regi, da de problemstillinger der behandles i regi af § 11.3 har en relativ lav kompleksitet om end større kompleksitet end det der varetages i regi af ÅAR. Problemstillingerne vil i sin første fase ikke i udgangspunktet være i målgruppe for råd og vejledning i myndighedsafdelingen. Konsekvensen kan dermed være at disse familiers problematikker vokser sig større og endnu mere komplekse, at børnene kommer i yderligere mistrivsel og at der dermed vil være brug for tungere foranstaltninger for at afhjælpe problematikkerne.

Konsekvenser for delmål:

Vedr. Åben Anonym Rådgivning og Familierådgivning jf. § 11.3

Besparselsen vil betyde at det bliver svært at opnå BSU's delmål "*Forebyggelse i førskolealderen: Flere børn og familiers vanskeligheder afhjælpes så tidligt som muligt i alment systemet, således at andelen af 0-18årige med en social sag er reduceret med 2,5 % i 2017 og med 5 % i 2022*", da problemudviklingen hos børn i begyndende mistrivsel ikke vil blive stoppet i tide, hvorfor man vil kunne forvente en stigning i antallet af underretninger og dermed antallet af sociale sager.

Andre bemærkninger til forslaget:

[Fx om forslaget modsvares af et udvidelsesforslag eller om forslaget har konsekvens for andre forslag eller omvendt. Angiv dato hvor forslaget har virkning fra, ved evt. udskudt virkning.]

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	12 Børn og Familie
Center:	Center for Børn og Familie

Emne:		Reduktion i Forældregrupper i dagtilbud			
Forslag nr.	BSU-12-05	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		1.065	1.065	1.065	1.065
Mindre udgift		-420	-500	-500	-500
Delvis udligning af fald i niveautilpasning fra B2018			80	80	80
Nettobesparelse		-420	-420	-420	-420
- heraf besparelser på løn					
Afledt merudgift, anlæg					

Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

Kort beskrivelse af forslaget:

I forbindelse med projektet omkring implementering af elementer fra Sverigesmodellen på Bornholm, etableredes DUÅ (de utrolige år), et manualbaseret forældregruppeprogram målrettet forældre til børn i alderen 3-6 år. DUÅ var indledningsvist forankret i Dagtilbud, man uddannede tre medarbejdere i DUÅ programmet, dog havde det en lidt svær start og havde pga nogle strukturelle barrierer svære vilkår for at rekruttere forældre. Den første DUÅ forældregruppe etableredes i november 2017 og er netop afsluttet i starten af april 2018. 12 forældre gennemførte gruppe-programmet og har alle i deres evalueringer tilkendegivet en meget stor tilfredshed med gruppetilbuddet; herunder tilkendegivelser af at de har øget deres forældrekompetencer og dermed har fået mere hensigtsmæssige opdragelsesstrategier og deraf bedre familiedynamik. DUÅ er imidlertid et relativt dyrt koncept da det kræver fornyelse af licens og dermed adgang til køb af opdaterede manualer m.v. I efteråret 2017 blev DUÅ nednormeret til to medarbejdere og pr. den 1/1-2018 blev de to medarbejdere organisatorisk forankret i Det gule team, da det ansås for formålstjenstligt at det fremadrettede tilbud om forældregrupper, som pr. den 1/1-18 ikke længere benævnes DUÅ, men "forældregrupper i dagtilbud" var forankret samme sted som familierådgiverne i dagtilbud. Dette bl.a. for at imødegå fremadrettede rekrutteringsvanskeligheder samt et øget fokus på fagligt fællesskab i forhold til tidlig indsats og forebyggelse målrettet "de gule børn"

Forældregrupperne ledes altid og absolut mest hensigtsmæssigt af to gruppeledere ved hver session. En indholdsleder og en procesleder. Dette øger effekten. De to nuværende medarbejdere som bl.a. varetager forældregrupper etablerer to parallelle forløb, dvs. to gruppeforløb om ugen i to dagtilbud. Fremadrettet vil forløbene køre over ti uger med 10-12 forældre pr. gruppe (5-6 familier). Det vil på den måde være muligt at gennemføre forældregruppeforløb for ca. 48 familier om året. Udover gruppesessionerne er der telefonisk kontakt med familierne en gang ugentligt, samt opfølgning 3, 6 og 12 måneder efter endt gruppeforløb, da der er dokumenteret for dette.

Forældregrupper målrettet børn i alderen 3-6 år er af Socialstyrelsen defineret som lovende praksis og ser umiddelbart ud til at have en stor forebyggende effekt

Konsekvens:

Besparselsen på en medarbejder til varetagelse af forældregrupper vil betyde en halvering af antallet af familier der vil kunne modtage gruppetilbuddet, samt en ringere kvalitet af tilbuddet, da socialt gruppearbejde forudsætter to

gruppetledere.

Delvis udligning af indlagt niveautilpasning

Besparselsen ved at hjemtage familieplejeopgaver har en stigende profil fra 2019 til 2020.

I forbindelse med budgetvedtagelsen for 2018 blev der indlagt en niveautilpasning på bevilling 12 Børn og Familie, i lyset af de stigende udgifter, der har været på dette område. Den øgede bevilling i 2018 bliver gradvist reduceret de følgende år.

Indlagt niveautilpasning med gradvis reduktion

Politiske prioriteringer	Beløb i 1.000 kr. 2018-pl			
Beskrivelse	2018	2019	2020	2021
Niveautilpasning på børne- og ungeområdet	14.588	13.069	11.144	8.105

Som en del af spareforslaget indgår at stigningen i besparelsen fra 2019 til 2020 på 80.000 kr. anvendes til at udligne faldet i niveautilpasningen.

Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:

Det er en forudsætning for kvaliteten af socialt gruppearbejde at der er to gruppeledere, såfremt der kun er en gruppeleder kan der ikke gennemføres de planlagte antal forløb årligt.

Familier i målgruppe for at deltage i forældregrupper i regi af det gule team, vil med stor sandsynlighed ikke være i målgruppe for mere indgribende foranstaltninger, da forældregrupperne er at betragte som tidlig indsats og forebyggelse på niveau tidligt i problemudviklingen. Disse forældre vil derfor ikke kunne blive tilbudt en tidlig forebyggende indsats som vil kunne styrke deres forældreskab og forælderrolle, med den konsekvens at deres børn ikke får tilstrækkelig og adækvat rammesætning og omsorg. Disse børn vil derfor have en forøget risiko for at komme i mistrivsel og begyndende fejludvikling.

Konsekvenser for delmål:

Besparselsen vil betyde at det bliver svært at opnå BSU's delmål "*Forebyggelse i førskolealderen: Flere børn og familiers vanskeligheder afhjælpes så tidligt som muligt i alment systemet, således at andelen af 0-18årige med en social sag er reduceret med 2,5 % i 2017 og med 5 % i 2022*", da problemudviklingen hos børn i begyndende mistrivsel ikke vil blive stoppet i tide, hvorfor man vil kunne forvente en stigning i antallet af underretninger og dermed antallet af sociale sager.

Andre bemærkninger til forslaget:

[Fx om forslaget modsvares af et udvidelsesforslag eller om forslaget har konsekvens for andre forslag eller omvendt. Angiv dato hvor forslaget har virkning fra, ved evt. udskudt virkning.]

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	12 Børn og Familie
Center:	Center for Børn og Familie

Emne:	Nedlæggelse af dagbehandlingstilbud (DASK)			
Forslag nr.	BSU-12-06	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>		1.027	1.027	1.027
Mindre udgift		-700	-1.027	-1.027
Delvis udligning af fald i niveautilpasning fra B2018			327	327
Nettobesparelse		-700	-700	-700
- heraf besparelser på løn		-603	-885	-885
Afledt merudgift, anlæg				

Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

Kort beskrivelse af forslaget:

Forslaget går ud på helt at lukke Dagbehandlings- og skoletilbuddet DASK.

DASK (oprindeligt MARTHE) blev oprettet for ca. 10 år siden, hvor myndighed stod med en række meget udfordrede skizofrene piger, som ikke kunne rummes i eksisterende tilbud på Bornholm, men som forældrene heller ikke ønskede anbragt. Tilbuddet er således opstået som en ad hoc løsning i forhold til en konkret gruppe unge, og blev økonomisk finansieret af den besparelse det gav ikke at anbringe disse piger.. Det er således ikke givet, at der til hver en tid vil være unge i den målgruppe DASK oprindeligt var tiltænkt og at udgiften til DASK giver en besparelse i anbringelser, som berettiger udgiften. DASK løser i dag opgaver, som før DASK var elever, der skulle rummes i vores folke- eller specialskoler.

Delvis udligning af indlagt niveautilpasning

Besparelsen ved at hjemtage familieplejeopgaver har en stigende profil fra 2019 til 2020.

I forbindelse med budgetvedtagelsen for 2018 blev der indlagt en niveautilpasning på bevilling 12 Børn og Familie, i lyset af de stigende udgifter, der har været på dette område. Den øgede bevilling i 2018 bliver gradvist reduceret de følgende år.

Indlagt niveautilpasning med gradvis reduktion

Politiske prioriteringer	Beløb i 1.000 kr. 2018-pl			
	2018	2019	2020	2021
Beskrivelse				
Niveautilpasning på børne- og ungeområdet	14.588	13.069	11.144	8.105

Som en del af spareforslaget indgår at stigningen i besparelsen fra 2019 til 2020 på 0,3 mio. kr. anvendes til at udligne faldet i niveautilpasningen.

Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:

DASK er et kombineret dagbehandlings- og undervisningstilbud til sårbare børn og unge, der organisatorisk henhører til Ungdomsskolen. Målgruppen er børn og unge i alderen 13- 18 år, der ikke har kunnet følge et skoletilbud, herunder specialskoletilbud – ej heller med specialpædagogisk bistand. Målgruppen har typisk en psykiatrisk diagnose, der ligger til grund for deres vanskeligheder. Tilbuddet har 9 pladser. Myndighed visiterer til tilbuddet efter serviceloven, da der er tale om dagbehandling, hvor undervisning tilbydes i forbindelse med behandlingen.

Da der er tale om en særligt udsat målgruppe med massive vanskeligheder og forældrene til børnene ofte har begrænsede forældrekompetencer, er der i de fleste tilfælde andre foranstaltninger knyttet til barnet ud over indskrivning i DASK. Det er f.eks. praktisk pædagogisk støtte i hjemmet eller ungekonsulent. En konsekvens af besparelsen vil være, at disse foranstaltninger skal dække støttebehovet hos barnet/den unge med risiko for at vanskelighederne udvikler sig og at der skal iværksættes mere indgribende foranstaltninger, f.eks. anbringelse.

En nedlæggelse af DASK vil få som konsekvens, at Center for Skole vil skulle tilrettelægge et andet skoletilbud for denne målgruppe. Eleverne vil skulle undervises enten på en specialskole eller tildeles støtte, der ikke kan holdes inden for budgetmodellen for 10. kl.-undervisningen. Den ekstra støtte kan ikke beskrives generelt, men vil afhænge af den konkrete elevs udfordringer. Merudgiften til undervisning af de 9 elever vurderes derfor at kunne variere fra ca. 0,6 mio. kr. til 1,9 mio. kr. på årsbasis, hvor eleverne som minimum vil skulle have støtte i den overvejende del af undervisningen og i yderste tilfælde vil skulle have en plads på Heldagsskolen.

Konsekvenser for delmål:

Der er ikke fastsat delmål for 2019.

Andre bemærkninger til forslaget:

Skoleområdet finansierer undervisningsdelen. Besparelsesforslaget vedrører dagbehandlingsdelen, der finansieres af Børn og Familie.

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	12 Børn og Familie
Center:	Center for Børn og Familie

Emne:	Administrative omlægninger (center ramme)			
Forslag nr.	BSU-12-07	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>				
Mindre udgift		-235	-235	-235
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-235	-235	-235
- heraf besparelser på løn				
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget: Forslaget indebærer en reduktion i personaletimer på konto 06 administrationen				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser: Der vil blive reduceret i den tid, der i dag bruges til at styrke sammenhængskraften i forhold til opgaveløsning for vores samarbejdspartner internt i Centeret. Teamet har en controller funktion med fokus på effektive arbejdsrutiner samt høj kvalitet i korrekt registreringer, vidensdeling, sparring og dokumentation. En reduktion i tid kan medføre, at bl.a. output til økonomiopfølgning udføres og at registrering af personaleoplysninger forsinkes i form af forsinket lønudbetaling. Den administrative medarbejder spiller en afgørende rolle for den gode borgeroplevelse og tiden til servicering af borgere, vil blive reduceret, i form af længere sagsbehandlings- og svartider.				
Konsekvenser for delmål:				
Andre bemærkninger til forslaget:				

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	12 Børn og Familie
Center:	Center for Børn og Familie

Emne:	Reduktion af brugen af metoden inddragende netværksmøder i Myndighed				
Forslag nr.	BSU-12-08	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		16.084	16.084	16.084	16.084
Mindre udgift		- 450	- 450	- 450	- 450
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-450	-450	-450	-450
- heraf besparelser på løn		- 430	- 430	- 430	- 430
Afledt merudgift, anlæg					
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget:					
<p>I forbindelse med projektet omkring implementering af elementer af den svenske model på Bornholm fik Myndighed i 2016 tilført budgetmidler til at ansætte en tovholder, der faciliterer afholdelse af inddragende netværksmøder sammen med sagsbehandleren. Der bliver i dag afholdt inddragende netværksmøder i relevante sager i Myndighed.</p> <p>Som et led i Barnets Reform er der krav om, at kommunerne sikrer systematisk inddragelse af familie og netværk i forbindelse med en børnesag. Inddragelse af børn, familie og netværk er et vigtigt led i sagsbehandlingen og bidrager til at skabe en helhedsorienteret tilgang.</p> <p>På Bornholm blev det i forbindelse med projektet Fælles børn – fælles ansvar besluttet at anvende metoden inddragende netværksmøder, der er én af de metoder Socialstyrelsen anbefaler til at sikre inddragelsen. I det inddragende netværksmøde deltager både det professionelle og det private netværk. Det private netværk kan både være familiemedlemmer og andre, der har en relation til barnet, f.eks. fodboldtræneren. Metoden medvirker til, at barnet og forældrene bliver hørt og taget alvorligt og at der sættes fokus på de ressourcer, der er i netværket. Møderne fører til konkrete aftaler omkring barnet, f.eks. at møder sørger for, at barnet får morgenmad og kommer i skole.</p> <p>Metoden er omfattende både tidsmæssigt og socialfagligt, f.eks. skal der afholdes samtaler med de enkelte deltagere fra netværket forinden selve det inddragende netværksmøde afholdes. Anvendelse af metoden forudsætter, at der er en tovholder, der fungerer som mødeleder og ordstyrer og er ansvarlig for tid og proces. Sagsbehandler deltager i mødet på lige fod med de øvrige deltagere.</p> <p>Besparelsen vil forringe inddragelsen af familie og netværk og den helhedsorienterede tilgang til familien i sagsbehandlingen, da der vil ske en væsentlig reduktion i antallet af inddragende netværksmøder. Kvaliteten i sagsbehandlingen vil blive forringet. De ressourcer, der er i netværket vil i mindre grad blive bragt i spil og det kan betyde et øget behov for professionel indsats og bevilling af foranstaltninger.</p>					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:					
Barn og forældre vil i ringere grad opleve sig hørt og inddraget i sagsforløbet. Det må forventes at føre til flere klager.					

Konsekvenser for delmål:

Der er ikke fastsat delmål for 2019.

Besparelsen vil have vidtgående konsekvenser for målene om øget inddragelse af familie og netværk og forankring af metoden inddragende netværksmøder i Myndighed

(Målene blev fastsat ved politisk beslutning om implementeringen af elementer af den svenske model på Bornholm)

Andre bemærkninger til forslaget:

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	12 Børn og Familie
Center:	Center for Børn og Familie

Emne: Reducere serviceniveauet - familiebehandlingen i Familiehuset				
Forslag nr.	BSU-12-09	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>		2.481	2.481	2.481
Mindre udgift		-360	-470	-470
Delvis udligning af fald i niveautilpasning fra B2018			110	110
Nettobesparelse		-360	-360	-360
- heraf besparelser på løn		-345	-450	-450
Afledt merudgift, anlæg				

Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

Kort beskrivelse af forslaget:

Forslaget indebærer en reduktion af familie i Familiehuset fra 7 til 5 familier. Målgruppen i Familiehuset er børn i alderen ufødt til 5 år, der er karakteriseret som "Børn med væsentlige behov" samt "Børn i åbenbar risiko". I løbet af 2017 har 9 familier været indskrevet i Familiehuset. Familierne er typisk indskrevet i 1-2 år. Når familierne udskrives fra Familiehuset iværksættes der en anden foranstaltning i familien, dette sker i forhold til indsatstrappen.

Delvis udligning af indlagt niveautilpasning

Besparselsen ved at hjemtage familieplejeopgaver har en stigende profil fra 2019 til 2020.

I forbindelse med budgetvedtagelsen for 2018 blev der indlagt en niveautilpasning på bevilling 12 Børn og Familie, i lyset af de stigende udgifter, der har været på dette område. Den øgede bevilling i 2018 bliver gradvist reduceret de følgende år.

Indlagt niveautilpasning med gradvis reduktion

Politiske prioriteringer	Beløb i 1.000 kr. 2018-pl			
	2018	2019	2020	2021
Beskrivelse				
Niveautilpasning på børne- og ungeområdet	14.588	13.069	11.144	8.105

Som en del af spareforslaget indgår at stigningen i besparelsen fra 2019 til 2020 på 0,1 mio. kr. anvendes til at udligne faldet i niveautilpasningen.

Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:

Familiehuset giver primært behandling som flerfamilie behandling. Det betyder at familierne lærer af hinanden og at familierne oplever at de alle kan bidrage med noget. Samtidig med, at familierne arbejder i gruppe, arbejdes der også med familierne enkeltvis. Behandlingen gives samtidig til både barnet og forældrene med henblik på en udvikling af både barnets og forældrenes kompetencer. Når familierne både arbejder med sig selv, men også øves i at se forandringer hos andre, styrker det familiernes udvikling.

En nednormering af familiebehandler vil betyde at indskrevne familier vil blive nedjusteret fra 7 til 5 familier. De sidste 2½ år har der ikke været en ledig plads i Familiehuset, men derimod ventetid. Konsekvensen af at nednormere med en familiebehandler og derved de reducerede antal pladser vil betyde længere ventetid på behandling for nogle af de svageste og dårligst fungerende børn og forældre og dermed vil der ske en væsentlig serviceforringelse i forhold til behandlingsmuligheder. Ligeledes vil muligheden for at yde intensiv familiebehandling allerede fra graviditeten blive væsentlig reduceret.

Familiehuset er et alternativ til anbringelse og de 7 pladser vurderes at være behovet.

Konsekvenser for delmål:

Andre bemærkninger til forslaget:

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	12 Børn og Familie
Center:	Center for Børn og Familie

Emne: Reduktion af pædagogisk støtte i Børne-Familiehuset					
Forslag nr.	BSU-12-10	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		5.356	5.356	5.356	5.356
Mindre udgift		-360	-470	-470	-470
Delvis udligning af fald i niveautilpasning fra B2018			110	110	110
Nettobesparelse		-360	-360	-360	-360
- heraf besparelser på løn		-345	-450	-450	-450
Afledt merudgift, anlæg					

Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

Kort beskrivelse af forslaget:

Børne- og Familiehuset er normeret til 22 børn.

Målgruppen i Børne- og Familiehuset er børn, der er karakteriseret som "Børn med væsentlige behov" samt "Børn i åbenbar risiko". Børne- og Familiehuset er for sidstnævnte kategori et alternativ til anbringelse og rummer børn, hvor forældrenes omsorgskompetencer er reduceret i sådan en grad, at der ikke ses forandringspotentiale. Den tidligere vedtagne opnormering fra 8 til 9 socialpædagoger har givet mulighed for at indskrive 2-3 børn ekstra og har dermed været med til at reducere ventelisten på en plads i Børne- og Familiehuset.

Delvis udligning af indlagt niveautilpasning

Besparelsen ved at hjemtage familieplejeopgaver har en stigende profil fra 2019 til 2020.

I forbindelse med budgetvedtagelsen for 2018 blev der indlagt en niveautilpasning på bevilling 12 Børn og Familie, i lyset af de stigende udgifter, der har været på dette område. Den øgede bevilling i 2018 bliver gradvist reduceret de følgende år.

Indlagt niveautilpasning med gradvis reduktion

Politiske prioriteringer	Beløb i 1.000 kr. 2018-pl			
Beskrivelse	2018	2019	2020	2021
Niveautilpasning på børne- og ungeområdet	14.588	13.069	11.144	8.105

Som en del af spareforslaget indgår at stigningen i besparelsen fra 2019 til 2020 på 0,1 mio. kr. anvendes til at udligne faldet i niveautilpasningen.

Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:

En eventuel nednormering til det oprindelige niveau vil øge ventetiden på en indskrivning i Børne- og Familiehuset for nogle af de svageste og dårligst fungerende børn og deres familier.

For at kompensere for ventelisteproblematikken kan der benyttes støtte/kontaktpersoner fra det tværgående

støttekorps, og andre midlertidige (og umiddelbart ringere) løsninger, indtil der vil være en ledig plads i Børne- og Familiehuset. Der er en åbenbar risiko for, at nogle af børnene i ventelisteperioden kan komme i yderligere fejludvikling
Konsekvenser for delmål:
Andre bemærkninger til forslaget:

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	12 Børn og Familie
Center:	Center for Børn og Familie

Emne:	Reduktion af aktiviteter i Ungehuset			
Forslag nr.	BSU-12-11	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>				
Mindre udgift		-150	-150	-150
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-150	-150	-150
- heraf besparelser på løn				
Afledt merudgift, anlæg				

Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

Kort beskrivelse af forslaget:

Med en reduktion af aktiviteter i Ungehuset, vil de unge ikke længere blive tilbudt aktiviteter i sommerferien og der vil ikke længere være højtidsaktiviteter jul, påske m.m. Ligeledes vil der i samme grad ikke være mulighed for at tilbyde kompetencegivende aktiviteter i form af pædagogiske emne der kræver eksterne formidlere. Dette kunne være misbrugskonsulent, sexolog e.l. Yder mere kan det betyde at de unge ikke længere har fri adgang til træning.

Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:

Med en reduktion i aktiviteter, vil Ungehuset miste muligheden for at tilbyde øens udsatte unge de samme muligheder som andre unge inden for kultur, sport og fritid. Et vigtigt pædagogisk værktøj i at sikre Ungehuset unge trivsel og sundhed er udflugter til øens kulturtilbud. De unge i udsatte positioner vil ikke længere på lige fod med andre unge være sikret oplevelser i f.eks. sommerferien. For mange af Ungehusets unge er de aktiviteter Ungehuset tilbyder eneste oplevelser i gennem deres ungdomsliv, herunder i f.eks. sommerferien.

Ungehusets unge er særdeles oplevelsesfattede og kommer ikke som andre unge med deres forældre på ferie og til kulturelle oplevelser. De ture Ungehuset tilbyder, er ofte de unges eneste oplevelse. Disse kulturelleoplevelser har et vigtigt pædagogisk sigte, de bidrager til dannelse og hjælper de unge med at erhverve sig kompetencer i forhold til at færdes i samfundet. De medvirker endvidere til vigtige pædagogiske observationer i det pædagogiske arbejde.

Aktiviteterne bruges målrettet som motivation i forhold til fastholdelse i skole og beskæftigelse, idet de sikre sunde omdrejningspunkter, frem for gadelivet. Nogle unge søger ofte kriminalitet og misbrug andre isolation og selvskadende adfærd i sårbare perioder som sommerferie, jul og andre højtider.

Fysisk træning er en fast del af Ungehuset aktivitetstilbud dette bruges bevist som pædagogisk redskab, med henblik på at styrke den unges fysiske og psykiske udvikling. Ungehuset unge kan grundet fysiske og psykiske udfordringer ikke deltage i almindelige fritids og sportsaktiviteter. Det er derfor vigtigt at Ungehuset kan tilbyde de unge træning, således at de på lige fod med andre unge får adgang til alsidige og sunde idrætstilbud.

Konsekvenser for delmål:

Målgruppen i Ungehuset er børn, der er karakteriseret som "Børn med væsentlige behov" samt "Børn i åbenbar risiko". Ungehuset er et alternativ til anbringelse. Ungehuset bruger motion, kulturelle oplevelser/aktiviteter og udflugter målrettet i arbejdet med målgruppen. Som alternativ til anbringelse er det vigtigt at den pædagogiske indsats bidrager med og understøtter de behov børn normalt får dækket. Ungehuset opgave er i så høj grad som rammen tillader det, at kompensere for de sociale og kulturelle behov der ikke opfyldes for vores målgruppe.

Om motion, kultur og fritid er følgende nævnt i de politiske mål:

- *Målet er at få flest mulige borgere til at dyrke idræt og motion. Det vil sige, at alle borgere på Bornholm gennem hele livet skal have adgang til alsidige og gode idrætstilbud til at fremme folkesundheden og en positiv udvikling af det bornholmske samfund.*

- *Antallet af besøgende børn og unge (0-18 år) på øens kulturinstitutioner er steget med 10 % Andelen af børn og unges brug af øens kulturinstitutioner øges år for år mod 2018. Effektmålingen består af en årlig måling af besøgsantallet af børn og unge (0-18 år) på et udvalg af øens centrale kulturinstitutioner med udgangspunkt i besøgstallet i skoleåret 2013 Tallet udgjorde i alt ca. 67.588 inkl. Lejrskoler*

Andre bemærkninger til forslaget:

Forslaget vurderes at have fuld gennemslagskraft allerede fra 2019.

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	12 Børn og Familie
Center:	Center for Børn og Familie

Emne:	Reduktion i antallet af forældrekompetence/børnepsykologiske undersøgelser				
Forslag nr.	BSU-12-12	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		2.546	2.546	2.546	2.546
Mindre udgift		-550	-630	-630	-630
Delvis udligning af fald i niveautilpasning fra B2018			80	80	80
Nettobesparelse		-550	-550	-550	-550
- heraf besparelser på løn		-530	-610	-610	-610
Afledt merudgift, anlæg					

Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

Kort beskrivelse af forslaget:

Der nedlægges én psykologstilling på socialområdet i børn og familie.

Delvis udligning af indlagt niveautilpasning

Besparelsen ved at hjemtage familieplejeopgaver har en stigende profil fra 2019 til 2020.

I forbindelse med budgetvedtagelsen for 2018 blev der indlagt en niveautilpasning på bevilling 12 Børn og Familie, i lyset af de stigende udgifter, der har været på dette område. Den øgede bevilling i 2018 bliver gradvist reduceret de følgende år.

Indlagt niveautilpasning med gradvis reduktion

Politiske prioriteringer	Beløb i 1.000 kr. 2018-pl			
Beskrivelse	2018	2019	2020	2021
Niveautilpasning på børne- og ungeområdet	14.588	13.069	11.144	8.105

Som en del af spareforslaget indgår at stigning i besparelsen fra 2019 til 2020 på 80.000 kr. anvendes til at udligne faldet i niveautilpasningen.

Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:

Børn og Familie blev opnormeret med én psykologstilling til budget 2018. Dette skete da der var meget lang ventetid på psykologydelse visiteret fra sagsbehandler. Ventetiden var over 6 mdr. på både behandling og undersøgelser.

Hvis besparelsen gennemføres, må det forventes at ventetiden stiger til sammen niveau igen.

Konsekvenser for delmål:

Da der ikke er opstillet nye mål for 2019, kan dette ikke beskrives.

Andre bemærkninger til forslaget:

Såfremt denne besparelse gennemføres, vil en del af ydelserne skulle købes eksternt. Selv med det nuværende antal psykologer købes der allerede en del forældrekompetenceundersøgelser eksternt.

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	13 Undervisning
Center:	Center for Skole

Emne: Nedjustering af pulje til projekter i 2019					
Forslag nr.	BSU-13-01	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		1.791	1.791	1.791	1.791
Mindre udgift		-884	-102	-102	-102
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-884	-102	-102	-102
- heraf besparelser på løn					
Afledt merudgift, anlæg					
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget:					
Forslaget indebærer at der nedjusteres i forhold til iværksættelse af åben skole- og inklusionsprojekter i skoleåret 2019/20.					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:					
I skoleåret 2019/2020 vil der ikke kunne blive oprettet nye projekter vedr. åben skole og beløbet til inklusionsprojekter vil blive reduceret fra 250.000 kr. til 116.000 kr.					
Derefter, fra og med skoleåret 2020/2021, vil beløbet til projekter vedr. åben skole årligt være reduceret fra 750.000 kr. til 648.000 kr.					
Konsekvenser for delmål:					
Undervisningen bliver mindre spændende og mindre varieret med bortfald af samarbejdsmulighederne i Åben skole projekterne og der vil ske en forringelse af udviklingsmulighederne i inklusionsarbejdet.					
Andre bemærkninger til forslaget:					
Forslaget kan træde i kraft fra 1. januar 2019.					

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	13 Undervisning
Center:	Center for Skole

Emne:	Udsat implementering af madskoler			
Forslag nr.	BSU-13-02	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>		1.444	1.950	1.950
Mindre udgift		-1.444	-1.950	-1.950
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-1.444	-1.950	-1.950
- heraf besparelser på løn				
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
I forbindelse med budget 2018 blev det besluttet at oprette to madskoler. På kommunalbestyrelsens møde den 30. november 2017 blev besluttet, at Paradisbakkeskolen og Hans Rømer Skolen skulle være madskoler i nævnte rækkefølge. Det foreslås at implementering af madskoler udsættes.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
Implementeringen af de pædagogiske tiltag udskydes. Der vil ikke kunne etableres et madtilbud på de to skoler, før der er afsat ressourcer til personale i køkkenerne.				
Konsekvenser for delmål:				
Madscolekonceptet vil ikke kunne indarbejdes i skolens undervisning.				
Andre bemærkninger til forslaget:				
Anlægsbevillingen fastholdes: 2018: 9,0 mio. kr., 2019: 9,0 mio.kr.				

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	13 Undervisning
Center:	Center for Skole

Emne:		Fald i antallet af udstedte skolebuskort			
Forslag nr.	BSU-13-03	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
	<i>Nuværende budget</i>	3.382	3.382	3.382	3.382
	Mindre udgift	-300	-300	-300	-300
	Afledt merudgift				
	Nettobesparelse	-300	-300	-300	-300
	- heraf besparelser på løn				
	Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget:					
I forbindelse med budget 2017 blev budgettet til skolebuskort nedjusteret med 1,0 mio. kr. I forbindelse med budget 2018 blev der tilført 0,2 mio. kr. til udvidelse af skolebuskortordningen.					
Udvidelsen af skolebuskortordningen blev indført pr. 1. august 2017, til trods her for, er der konstateret et mindreforbrug i 2017.					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:					
Ingen					
Konsekvenser for delmål:					
Ingen					
Andre bemærkninger til forslaget:					
Forslaget nedjusterer budgettet på området til det aktuelle aktivitetsniveau					

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	13 Undervisning
Center:	Center for Skole

Emne: Hæve klassekvotient i modtagelsesklasserne					
Forslag nr.	BSU-13-04	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>					
Mindre udgift		-385	-661	-661	-661
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-385	-661	-661	-661
- heraf besparelser på løn					
Afledt merudgift, anlæg					
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget:					
I 2018 tildeles der en takst pr. elev på 12.289 kr. og en holdtakst på 660.752 kr. for hver 9 elever i den ordinære modtageundervisning. Det foreslås at holdtaksten ændres til at blive udløst for hver 12 elever, elevtaksten fastholdes på 12.289 kr.					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:					
Der bliver mindre tid til den enkelte elev.					
Konsekvenser for delmål:					
I forhold til målet "Folkeskole for alle" Forsinket parathed til at indgå i den almene undervisning i folkeskolen.					
Andre bemærkninger til forslaget:					
Den økonomiske virkning af forslaget kan træde i kraft pr. 1. juni 2019.					

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	13 Undervisning
Center:	Center for Skole

Emne:	Reduktion af beløbet til materialer mv. til tosprogede elever				
Forslag nr.	BSU-13-05	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>					
Mindre udgift		-250	-250	-250	-250
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-250	-250	-250	-250
- heraf besparelser på løn					
Afledt merudgift, anlæg					
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget:					
Der budgetteres med 18.134 kr. pr. tosproget elev pr. 5. september forud for det kommende budgetår, der er udsluset til almenskolerne. Der forventes at være 196 tosprogede elever pr. 5. september 2018 svarende til 3,6 mio. kr. Det foreslås at reducere taksbeløbet for materialer mv. til tosprogede elever med 1.232 kr. /elev i 2019 svarende til 250.000 kr.					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:					
Da der med forslaget vil blive afsat færre midler til at understøtte elever og klasser med tosprogede elever vil mulighederne for at anvende opdaterede undervisningsmidler blive forringet.					
Konsekvenser for delmål:					
Det kan frygtes, at der vil gå længere tid før tosprogede elever er integrerede, fordi der afsættes færre midler til at understøtte deres faglige og sociale udvikling.					
Andre bemærkninger til forslaget:					
Forslaget kan træde i kraft pr.1. januar 2019					

Besparelsesforslag

Udvalg:	Børne- og Skoleudvalget
Bevilling:	13 Undervisning
Center:	Center for Skole

Emne: Samling af ungdomsskoledelens aktiviteter					
Forslag nr.	BSU-13-06	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		6.199	6.122	6.113	6.113
Mindre udgift		-500	-500	-500	-500
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-500	-500	-500	-500
- heraf besparelser på løn					
Afledt merudgift, anlæg					
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget:					
<p>Undervisning på hold forankres i Klemensker, der vil dermed ikke længere være holdundervisning i Rønne og Nexø. Klubaktiviteterne fokuseres i Rønne og Nexø, klubaktiviteterne i Klemensker nedlægges. Lokalerne i Klemensker bruges af Ungdomsskolens heltidsundervisning, hvorfor faciliteter til undervisningsaktiviteterne er til stede.</p> <p>Som konsekvens af forslaget vil der skulle etableres færre undervisningshold. Det forventes, at der vil opstå samdriftsfordele i klubdelen samt i forhold til ledelse og administration. Derudover vil der være en bygningsdriftsbesparelse vedr. ungdomsskolens værkstedsbygning i Nexø på Industrivej 10, hvor driften kan nedjusteres til tomgang. Den samlede besparelse er beregnet til 500.000 kr./år</p>					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:					
<p>Ungdomsskoledelens undervisningstilbud bruges af et bredt udsnit af unge som møder hinanden på tværs af skoler, omkring fælles interesser. Disse fællesskaber understøtter de unges relationer. Konsekvensen af at samle hold i Klemensker, vil være at unge fra hele øen har lang transport til de frivillige undervisningstilbud, hvorfor det er sandsynligt at færre elever vil gøre brug af tilbuddene.</p> <p>Ved at lukke klubdelen i Klemensker, vil elever på Nordlandet skulle til Rønne eller Nexø for at deltage i klub. En besparelse på Ungdomsskoledelen vil endelig betyde færre muligheder for at understøtte folkeskolerne.</p>					
Konsekvenser for delmål:					
Andre bemærkninger til forslaget:					
Forslaget kan træde i kraft med fuld virkning fra 1. januar 2019.					